

Temeljem odredbi *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.), *Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* (NN 132/13), čl. 125. *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22) i čl. 72. *Statuta Osnovne škole Sveti Martin na Muri*, Sveti Martin na Muri, ravnatelj Škole dana 17. studenog 2022. godine donosi:

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Protokol postupanja u slučaju nasilja u školi (u daljem tekstu: Protokol) odnosi se na preveniranje mogućih situacija povećanog rizika, kao i postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih radnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.

(2) Temelji se na odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na sadržaju i obavezama propisanim Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004., Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Statutu i Kućnom redu škole.

(3) Protokol utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja odgovornih osoba u slučaju nasilja i školi.

(4) Izrazi koji se u ovom Protokolu koriste za osobe u muškome rodu, neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. opće prihvaćenu definiciju nasilja,
2. postupanje škole u slučaju nasilja među djecom,
3. postupanje škole u slučaju vršnjačkog sukoba,
4. postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih radnika škole, nepoznatih osoba),
5. postupanje škole u slučaju nasilja prema radnicima škole od strane učenika škole,
6. obrazac evidenciju škole o sukobima i nasilju u školi i obrazac za opis događaja koji popunjava osoba koja je izazvala događaj.

Članak 3.

(1) Koordinator Protokola su: ravnatelj Škole, stručni suradnik – pedagog, učitelj razredne nastave, učitelj predmetne nastave.

(2) Osoba imenovana za sprječavanje nasilja u školi je stručni suradnik -pedagog.

Članak 4

(1) Ravnatelj škole dužan je na početku školske godine informirati sve učitelje i stručne suradnike o odredbama ovoga Protokola.

(2) Ravnatelj i stručna služba škole dužni su tijekom nastavne godine pratiti provođenje ovoga Protokola.

(3) Razrednik je dužan na prvome roditeljskome sastanku informirati roditelje o odredbama ovoga Protokola, a na prvome nastavnome satu učenike.

II. OPĆE PRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Članak 5.

(1) Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

(2) Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, ganjanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda

- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece.

(3) Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

(4) Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- namjera da se drugome nanese šteta ili ozljeda

- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)

- moć nasilnika (nesrazmjer obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć)

- ranjivost i nemoć žrtve

- manjak podrške
- posljedice.

(5) U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Članak 6.

(1) Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od sukoba vršnjaka. Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaki cijenu
3. mogu dati razloge zašto su u sukobu
4. ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
5. slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
6. mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

III. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

Članak 7.

(1) U slučaju nasilja među djecom u školi svi radnici škole dužni su:

1. odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
2. pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
3. obavijestiti o događaju, razrednika, dežurnog učitelja, stručnog suradnika škole ili ravnatelja

(2) U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja –ravnatelj i stručni suradnici škole dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika
- odmah o prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koji su do tada poznati i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti

- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih radnika škole, a na način da se postupka posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u školi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći djeci, svjedocima nasilja
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Centar za socijalnu skrb (u daljem tekstu CZSS), a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centar za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovaništa i slično) i izvijestiti ih o obavezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, Upravnom odjelu, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti Učiteljsko vijeće škole.

IV. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOB

Članak 8.

(1) U slučaju vršnjačkog sukoba svaki radnik škole dužan je:

1. odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno ili sukob među djecom
2. obavijestiti o sukobu razrednika, dežurnog učitelja, stručne suradnike ili ravnatelja škole
3. razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
4. dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku

7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima (starateljima)

8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom

9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, škola će postupiti po čl. 6. ovog Plana.

(2) O poduzetim aktivnostima, razgovorima s učenicima te izjavama i opažanjima potrebno je sačiniti službene bilješke, odnosno izvješće koje postaje sastavni dio mape učenika.

V. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI

Članak 9.

(1) U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (radnika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika, radnika škole, odnosno nepoznate osobe) radnik škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog radnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Upravnom odjel za obrazovanje, kulturu i sport (u daljem tekstu: Upravni odjel), Ministarstvu znanosti i obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo)
- o događaju obavijestiti CZSS, policiju, Upravnom odjelu te Ministarstvu
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume, a tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja supotpisuje
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje
- u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odmah odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili CZSS.

VI. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA RADNICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA

Članak 10.

(1) U slučaju da je radnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivosti takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera i Statutom Škole
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi izvan škole
- o svemu izvijestiti CZSS i Upravni odjel, a po potrebi i policiju
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Ministarstvo.

(2) U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje rezultira traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć svjedocima nasilja.

VII. EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Članak 11.

(1) Škola vodi posebnu *Evidenciju o sukobima i nasilju u školi*. Obrazac popunjava član Učiteljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog.

(2) Svaka osoba (učenik, učitelj ili drugi radnik škole) koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja *Obrazac za opis događaja* te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole.

(3) Odgovorna osoba koja je provela razgovor s žrtvom, osobom koja je izazvala sukob ili nasilje te osobama koji su svjedoci nasilja popunjava neposredno nakon razgovora *Zabilješku o razgovoru*, zabilješku predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole.

(4) Obrasci iz članka 10. sastavni su dio Izvješća škole o nasilnom događaju.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

(1) Škola Godišnjim planom i programom rada te Kurikulumom predviđa provođenje aktivnosti prevencije nasilja i promicanja modela nenasilnog rješavanja sukoba te zaštite prava učenika.

Članak 13.

(1) Obrasci iz članka 10. sastavni su dio ovog Protokola.

Članak 14.

(1) Ovaj Protokol stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole i mrežnoj stranici škole.

Predsjednik školskog odbora: Mirjana Bregović

(potpis)

Ravnatelj Škole: Petra Novinščak

(potpis)

KLASA:

URBROJ:

Sveti Martin na Muri, 17. studenoga 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
OSNOVNA ŠKOLA SVETI MARTIN NA MURI
Trg svetog Martina 4, 40313 Sveti Martin na Muri

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

(popunjava član Učiteljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog)

Datum: _____ Vrijeme: _____

Mjesto događaja _____

Žrtva/e (razred) _____ Nasilnik/ci (razred) _____

Sudionici (razred) _____

Oblik nasilja _____

Posljedice nasilja:

za učenika(e): _____

za djelatnika(e): _____

za ostale osobe (roditelji, slučajni prolaznici...): _____

na školskoj imovini _____

na imovini drugih učenika, djelatnika ili drugih osoba: _____

Kratko izvješće o događaju:

_____
_____
_____

Poduzete mjere:

_____
_____
_____

PRIJAVA (zaokruži) DA NE , ako DA navesti osobu ili instituciju _____

Datum ispunjavanja _____

Obrazac ispunio _____

(potpis)

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
OSNOVNA ŠKOLA SVETI MARTIN NA MURI
Trg svetog Martina 4, 40313 Sveti Martin na Muri

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA
(popunjava osoba koja je izazvala nasilje)

Datum ..... **Mjesto i vrijeme događaja** .....

Sudionici događaja .....

Opis događaja .....

Što mislim o uzrocima događaja: .....

Moje mišljenje o poduzetim mjerama: .....

Što ću reći ili poduzeti nakon događaja: .....

Druga moguća rješenja- moji prijedlozi: .....

Potpis sudionika

Potpis stručne osobe

.....
(potpis)

.....
(potpis)

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
OSNOVNA ŠKOLA SVETI MARTIN NA MURI
Trg svetog Martina 4, 40313 Sveti Martin na Muri

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU
(popunjava osoba koja vodi razgovor)

Datum ..... **Vrijeme** .....

Sudionici razgovora .....

Tema razgovora .....

Zabilješka: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Potpis sudionika

.....
(potpis)

.....
(potpis)

.....
(potpis)

.....
(potpis)

.....
(potpis)

.....
(potpis)

Potpis odgovorne osobe koja je
provela razgovor

.....
(potpis)